



Campagne-effectmonitor coronavirus

De campagne 'Alleen samen' over de basisregels, de campagne '(zelf)testen en thuisblijven' en overige inzichten met betrekking tot de coronacrisis

12 januari 2022



MANAGEMENTSAMENVATTING

Meer mensen zijn de maatregelen zat

Men geeft ten opzichte van begin december vaker aan dat ze de maatregelen zat zijn (een kwart) of zich vervelen (een op tien) en daarom de maatregelen niet (altijd) naleven. Daarnaast geven minder mensen aan dat 'niet ziek willen worden' en 'helpen om de druk op de zorg te verminderen' redenen zijn om de maatregelen na te leven. De helft denkt dat de maatregelen (zeer) veel bijdragen aan het afremmen van het coronavirus, een daling ten opzichte van december. Minder mensen geven aan dat vrijwel iedereen in de directe omgeving zich aan de maatregelen houdt.



Naleving 1,5 meter neemt weer af

Het draagvlak voor het houden van 1,5 meter afstand nam begin december toe ten opzichte van oktober, maar neemt in januari weer af. Bij de naleving zien we dezelfde trend. Zes op de tien Nederlanders houden meestal of alle keren afstand. Ten opzichte van begin december vinden minder mensen het belangrijk om afstand te houden bij bezoek.



Meer mensen werken volledig thuis

Van de mensen die thuis kunnen werken, doen negen op de tien hun werk deels of volledig vanuit huis. Dit is al lange tijd stabiel. Het aandeel dat al het werk vanuit huis doet, is ten opzichte van begin december gestegen naar vijf op de tien.



Ruim de helft zorgt voor frisse lucht wanneer nodig

Een daling ten opzichte van begin december toen twee op de drie goed ventileerde.



Men geeft elkaar minder vaak de ruimte

Net als bij de afstandsregel zien we een stijging in december en een daling in januari in het draagvlak en de naleving van de maatregel om elkaar de ruimte te geven. In januari geven zeven op de tien Nederlanders elkaar de ruimte.



De mate waarin men de handen goed wast, blijft stabiel

Drie kwart wast de handen naar eigen zeggen meestal of alle keren goed met water en zeep. De ervaren urgentie en motivatie voor deze maatregel nemen wel iets af.



Motivatie voor mondkapje stabiel

Begin december nam de motivatie voor het mondkapje sterk toe. In januari blijft de motivatie op hetzelfde hoge niveau. Een grote meerderheid draagt een mondkapje in de supermarkt en in het openbaar vervoer.



Bezoekers

Negen op de tien Nederlanders die op bezoek gingen of bezoek ontvingen hielden zich aan het maximum van 2 bezoekers van 13-plus. Een grote meerderheid hield zich tijdens de feestdagen aan het advies van maximaal 4 bezoekers.

Externe peilingen

Een op de zeven Nederlanders brengt al dan niet stiekem een bezoek aan de kapper, nagelstylist of massagesalon tijdens de lockdown. Tegen het advies in heeft een kwart van de ouders hun kinderen tijdens de vervroegde sluiting van de basisscholen bij opa's en oma's ondergebracht.



Meer mensen weten dat je snel terecht kunt bij de GGD voor een test

Negen op de tien mensen weten wanneer ze zich moeten (laten) testen en het aandeel dat weet waar men terecht kan voor een testafpraak is stabiel hoog. Ruim drie kwart vindt het belangrijk om je te (laten) testen bij klachten. Ook dit blijft stabiel. Het aandeel dat weet dat je je snel kunt laten testen bij de GGD stijgt licht naar ruim acht op de tien. Een kwart zou zich op de eerste dag met klachten laten testen, en nog eens een derde zou zich één dag nadat ze klachten krijgen laten testen.

Gevaccineerd zijn is steeds minder vaak een reden om niet te testen

De belangrijkste redenen om te testen zijn nog steeds: anderen niet ziek willen maken, het hebben van klachten en het willen van zekerheid. Deze redenen worden genoemd door ruim de helft van de mensen. Sinds oktober zien we een daling in het aandeel dat 'ik ben al (deels) gevaccineerd' aangeeft als reden om niet te testen.

Zelftesten worden steeds vaker gebruikt

Sinds juli is het aandeel mensen dat in de maand ervoor een zelftest heeft gebruikt gestegen van ruim één op de tien naar ruim vier op de tien nu. De zelftest wordt vaak gebruikt voor een bezoek aan familie of vrienden (tijdens de feestdagen). Daarnaast gebruikt een kwart deze bij klachten.

Veel mensen met klachten testen niet

Hoewel testen bij klachten als een van de meest effectieve maatregelen wordt gezien, heeft slechts een derde van de mensen met klachten een zelftest gedaan of zich laten testen door de GGD.



Kennis over wanneer je thuis moet blijven is stabiel hoog

De meeste mensen weten dat je, ook als je geen klachten hebt, iemand anders kunt besmetten met corona. Ook weet de meerderheid dat je thuis moet blijven en geen bezoek mag ontvangen bij coronaklachten en als je in nauw contact bent geweest met iemand met corona buiten je huishouden (acht à negen op de tien).

Negen op de tien mensen weten dat je thuis moet blijven en geen bezoek mag ontvangen als je een huisgenoot hebt met corona. De kennis over verplicht thuisblijven en geen bezoek na terugkeer uit een zeer hoog risicogebied, ligt met zeven op de tien wat lager.

De helft denkt dat je nog dingen in de buitenlucht kunt doen als je nauw contact hebt gehad met een huisgenoot met corona. Daarnaast denken drie op de tien dat je nog wel snel boodschappen kan doen als je nauw contact hebt gehad met een huisgenoot met corona.

Aandeel met klachten blijft gelijk

Nog steeds geeft bijna één op de vijf mensen aan klachten te hebben (gehad). De meest voorkomende klachten blijven een loopneus en hoesten. Neusverkoudheid is iets afgenomen. Drie op de tien mensen die thuis zouden moeten blijven vanwege klachten of overige situaties geven aan thuis te blijven.



Het draagvlak voor de aanpak van de Rijksoverheid blijft laag

Ten opzichte van begin december vinden meer mensen dat de overheid mensen te veel beperkt in hun vrijheid met de maatregelen. Ruim vier op de tien mensen vinden dit, het hoogste aandeel ooit. Eén op de drie Nederlanders vindt dat de Rijksoverheid de juiste maatregelen treft om de verspreiding van het coronavirus tegen te gaan. De tevredenheid over de communicatie vanuit de Rijksoverheid over het coronavirus blijft ongeveer gelijk aan begin december, maar ligt nog altijd op een dieptepunt.

Externe peilingen

Het draagvlak voor de 'harde lockdown' en het vertrouwen in het coronabeleid is na de laatste persconferentie op 18 december iets gestegen, maar blijft laag vergeleken met de lockdown van eind 2020. De verdeeldheid over of er strengere of minder strenge maatregelen nodig zijn blijft groot. Het draagvlak verschilt per maatregel. Alleen het sluiten van niet-essentiële voorzieningen, zoals pretparken, musea en theaters, noemt een krappe meerderheid een goede zaak.



Zorgen over het coronavirus blijven hoog

Het aandeel mensen dat (heel erg) bezorgd is, daalt licht ten opzichte van begin december, maar ligt nog altijd hoog met ruim vier op de tien mensen. Men maakt zich vaker zorgen over de financiële gevolgen voor Nederlandse bedrijven en hun werknemers en over achterstanden bij schoolgaande kinderen. Daarnaast zijn er zorgen over de duur van de coronacrisis en de agressie door de coronamaatregelen. Minder mensen maken zich zorgen over de druk op de zorg en het aantal ongevaccineerde mensen. Net als begin december schat een vijfde de kans dat zij met het coronavirus besmet raken (zeer) groot.

Externe peilingen

In december maken meer mensen zich zorgen over de omikronvariant dan in november, terwijl de zorgen over het coronavirus in het algemeen flink dalen. Daarnaast zorgt de 'harde lockdown' opnieuw voor mentale problemen en eenzaamheid onder de bevolking.



Communicatieve werking

De totale herkenning van de campagne is gemiddeld voor Rijksoverheidscampagnes met de inzet van televisie. Uitingen waren gericht op de feestdagen en de boosterprik.

De totale waardering van de campagne ligt met een 7,1 onder het gemiddelde van Rijksoverheidscampagnes (7,6). Op de aspecten 'geeft nieuwe informatie', 'leuk' en 'niet irritant' scoort de campagne lager dan de benchmark. Ook de uitingen worden minder goed gewaardeerd.

De campagne weet beide boodschappen goed over te brengen. Bijna zeven op de tien mensen geven aan dat de campagne erin slaagt duidelijk te maken hoe je je het best op de feestdagen kunt voorbereiden en de feestdagen zo veilig mogelijk kan vieren. Ook vindt men dat de campagne duidelijk maakt dat je een boosterprik moet halen om jezelf te beschermen tegen de omikronvariant.

Externe peilingen

- › Ondanks de oproepen om het niet te doen, heeft de helft van de Nederlanders er begrip voor dat mensen een bezoekje aan het buitenland brengen.
- › Het merendeel van de Nederlanders wil een boosterprik. Maar niet alle gevaccineerden zijn overtuigd. Als er vaker boosterprikken nodig zijn, dan neemt de bereidheid af.
- › Een minderheid van de ouders is van plan om hun kinderen tussen de 5 en 11 jaar oud te laten vaccineren.
- › Het begrip van gevaccineerden voor ongevaccineerden neemt verder af. Discussies tussen familieleden en/of vrienden over het wel of niet vaccineren komen steeds vaker voor. Bij een kwart leiden deze discussies tot verslechtering van het contact. Het gevoel van saamhorigheid is flink gedaald vergeleken met het begin van de crisis.
- › Het merendeel van de Nederlanders verwacht dat omikron niet de laatste variant is van het coronavirus. Ook zal de boosterprik niet de laatste zijn. De helft denkt dat de situatie weer stabiel zal zijn in 2023, terwijl de andere helft verwacht dat hun leven nooit meer hetzelfde zal zijn als voor corona.
- › Bijna vier op de tien Nederlanders zouden zich aan de regels houden als de overheid medische mondmaskers in publieke buitenruimten gaat verplichten.
- › Een kleine meerderheid van de Nederlanders is voor de invoering van het 2G-beleid.

**alleen samen krijgen we
corona onder controle**

Publicatiedatum: 12 januari 2022
Dataverzameling: 6 t/m 9 januari
(basisregels) en 3 t/m 5 januari (testen & quarantaine)

Meer informatie of vragen?
communicatiecovid@minjenv.nl